

Esiopetuksen LUKUVUOSISUUNNITELMA 2025-2026 Kaipolan päiväkoti

1 Lukuvuosisuunnitelman tehtävä, vastuut ja arviointi

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin vasun ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä niitä tarkentaviin paikallisiin suunnitelmiin. **Yksikön lukuvuosisuunnitelman tehtävä on tarkentaa, miten toimintaa ohjaavia suunnitelmia toteutetaan lukuvuoden aikana.** Lukuvuosisuunnitelma sisältää niin Jämsän esiopetuksen yhteisiä linjoja kuin niitä tarkentavia, yksikön esiopetuksen periaatteita, tavoitteita ja suunnitelmia.

Lukuvuosisuunnitelman laadinta aloitetaan ennen lukuvuoden alkamista ja sitä päivitetään tarvittaessa lukuvuoden aikana. **Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan** yksikön varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta-aika, ajankohtaiset pedagogiset painotukset, oppimisympäristöt, ryhmäjärjestelyt, ryhmäkohtaisen tuen järjestämisen periaatteet ja yhteistyötavat. Lisäksi suunnitelmassa avataan, miten lukuvuosisuunnitelmaa arvioidaan ja kuka siitä vastaa. Lukuvuosisuunnitelman päätöksistä tiedotetaan huoltajia ennen lukuvuoden alkua ja se julkaistaan Jämsän kaupungin verkkosivuille ennen syyslomaa.

Lukuvuosisuunnitelman sisällöt tarkentuvat edelleen ryhmän työntekijöiden yhteisessä **tiimikirjassa ja ryhmävasussa**, jossa tiivistetään **lasten vasuissa ja esiopetussuunnitelmissa** asetetut tavoitteet toiminnalle sekä esiin nostetut lasten vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet. Lapsen esiopetussuunnitelma (LEOPS) toimii myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmana.

Vastuut ja suunnitelman arviointi

Aluepäällikkö Leena Puoliväli-Kananen/Maarit Viitanen vastaa henkilöstön johtamisesta, taloudesta, turvallisuudesta ja työhyvinvoinnista. Aluepäällikkö vastaa lukuvuosisuunnitelman kirjaamisesta, arvioinnista, päivittämisestä ja tiedottamisesta yhdessä pedagogisen asiantuntijan kanssa.

Pedagoginen asiantuntija Anne-Mari Jokinen johtaa yksikön pedagogiikkaa ja vastaa toimintakulttuuria ohjaavista käytänteistä. Pedagoginen asiantuntija tukee tiimiä laadukkaan pedagogiikan toteuttamisessa ja arvioi oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden sekä ryhmäkohtaisen tuen riittävyyttä yhdessä tiimin opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) Outi Liski konsultoi tiimejä erityispedagogisesta näkökulmasta. Veo osallistuu esiopetuksen ryhmäkohtaisen ja lapsikohtaisen tuen sekä täydentävän varhaiskasvatuksen tuen arviointiin, suunnitteluun ja toteuttamiseen. Veo osallistuu tuen palavereihin ja koordinoi monialaista yhteistyötä.

Ryhmän varhaiskasvatuksen opettajat Suvi Säyrylä ja Elina Väreleä vastaavat toimintakulttuurin tavoitteiden toteutumisesta toiminnassa, oppimisen edellytyksiä tukevista pedagogisista järjestelyistä ja niiden toteuttamisesta ryhmässä sekä ryhmäkohtaisen tuen toteuttamisesta yhteistyössä veon kanssa. **Jokainen esiopetuksen tiimin jäsen** on vastuussa tavoitteiden toteuttamisesta omassa toiminnassaan.

Yksikön rakenteiden suunnittelu ja arviointi on jatkuvaa ja sitä toteutetaan yhteistyössä aluepäällikön, pedagogisen asiantuntijan ja veon kokoontumisissa. Kokoontumisen ajankohdat suunnitellaan lukuvuoden alussa. Henkilöstö arvioi rakenteita säännöllisesti tiimipalaverissa ja yksikön työpaikkakokouksissa.

2 Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen toiminta-aika

Esiopetusta järjestetään toimintakaudella 2025–2026 Kaipolan päiväkodissa Menninkäiset-ryhmässä klo 8–12.

Täydentävää varhaiskasvatusta tarjotaan samassa yksikössä ennen esiopetusta sekä esiopetuksen jälkeen. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodin aukioloaikojen ja lapsille varatun toiminta-/hoitoajan puitteissa.

Kaipolan päiväkoti on auki klo 6.00–18.00 välisenä aikana lasten hoitoaikavarausten mukaan.

Esiopetus on velvoittavaa ja huoltajat ovat vastuussa säännöllisestä esiopetukseen osallistumisesta. Esiopetuksessa seurataan lasten säännöllistä osallistumista. Lyhyistä, alle viikon poissaoloista, ilmoitetaan ryhmän työntekijöille, yli viikon poissaolot anotaan varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Leena Puoliväli-Kanaselta/Maarit Viitaselta.

Esiopetuksen työ- ja loma-ajat

Syyslukukausi ma 11.8.2025 – pe 19.12.2025

Syysloma vko 42 13.10. – 19.10.2025

Joululoma 20.12. 2025 - 11.1.2026

Kevätlukukausi ma 12.1.2026 – pe 29.5.2026

Talviloma vko 9 23.2. – 1.3.2026

Vapaapäivä pe 15.5.2026

Täydentävän varhaiskasvatuksen varaaminen

Päiväkodin toiminta ja henkilöstön työajat suunnitellaan varattujen hoitoaikojen ja lasten tarpeiden mukaan. Hoitoaikojen varaaminen etukäteen mahdollistaa työaikojen suunnittelun niin, että paikalla on riittävä määrä henkilöstöä, henkilöstön ammatillinen osaaminen voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla ja lasten tarpeet kyetään suunnitelmallisesti huomioimaan.

Lapsen varhaiskasvatuksen toiminta-/hoitoajat ilmoitetaan **DaisyFamily-järjestelmässä** vähintään viikkoa aiemmin. Varausta tehdessä ei erotella esiopetusaikaa, vaan toiminta-aika varataan yhtenäisenä (esim. 7.30–15.30). Järjestelmä laskee maksuttoman esiopetusajan automaattisesti pois. Pelkässä esiopetuksessa oleville lapsille ohjelma kirjaa automaattisesti varauksen esiopetusajalle.

DaisyFamilyn varaus sulkeutuu sunnuntaiyönä, viikkoa ennen varattavan viikon alkua. Lukituksen jälkeen tulevat hoitoaikavarauspyynnöt osoitetaan ryhmän henkilöstölle viestillä ryhmän puhelimeen.

Päivystysaikoina, eli esiopetuksen loma-aikoina, varhaiskasvatusta järjestetään keskitetysti ja yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa, ts. lapsen varhaiskasvatusta saatetaan järjestää tilapäisesti toisessa yksikössä. Päivystysajoista tiedotetaan erikseen koko kaupungin yhteisillä ja kunkin alueen omilla tiedotteilla.

3 Yksikön arvot, toimintakulttuuri ja oppimisympäristöt

Jämsän kaupungin arvoiksi on nostettu *avoimuus, palveluhenkisyys, yhteistyökykyisyys, kestävyys*. Näkemyksemme mukaan kaikki nämä arvot toteutuvat inklusio- ja lähipalveluperiaatetta noudattaen. Inklusio on arvoperusteinen toimintaperiaate, jossa kaikkien lasten *tasa-arvo, yhdenvertaisuus, moninaisuuden arvostaminen, osallisuus ja yhteisöllisyys toteutuvat*. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arvotyötä ja toimintakulttuuria ohjaavat periaatteet on tiivistetty kahteen tavoitteeseen: *”Oppimisen iloa ja osallisuutta” ja ”Hyvinvointia ja kestäviä asenteita”*. Lukuvuosisuunnitelmalla mahdollistetaan esiopetuksen perusteiden mukaisesti yksiköille arvojen, toimintakulttuurin ja laaja-alaisen osaamisen ja oppimisympäristön kehittämisen tavoitteiden tarkentaminen.

3.1 Yksikön arvot

Jämsän kaupungin arvojen toteutus eteläisen varhaiskasvatusalueella:

Eteläisen varhaiskasvatusalueen arvot koskevat kaikkia alueen yksiköitä ja henkilöstö on niihin sitoutunut. Kaupungin arvot avattiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen näkökulmasta alueilla toukokuussa 2023 keskustelemalla pienryhmissä. Näiden keskustelun pohjalta koottiin eteläisen alueen arvot-huoneentaulu. Arvojen toteutumista arvioitiin alueilla lokakuussa 2024.

Esiopetusryhmän arvot

Toimintakaudella 2025– 2026 Menninkäiset-ryhmän arvoperusta pohjautuu:

Tärkeää on, että kasvattaja suhtautuu lapseen, vanhempiin ja työkavereihin kunnioittavasti, kannustavasti, tasa-arvoisesti ja myötätuntoisesti.

Työntekijät kiinnittävät huomiota kunnioittavaan kohtaamiseen työyhteisössä. Jokainen huolehtii hyvän työilmapiirin edistämisestä omalta osaltaan. He kohtelevat toisiaan niin kuin toivoisivat itseään kohdeltavan.

Tärkeää on, että lapsi tulee kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi.

Työntekijät tiedostavat esimerkkinä olemisen lämpimästä vuorovaikutuksesta, joka koetaan tärkeäksi. Tavoitteena on, että lapsen on helppo puhua kaikista asioistaan ryhmässä. Kiinnitetään huomiota lasten havainnointiin ja vuorovaikutukseen eri tilanteissa, lapsen viestintä ei ole aina sanallista.

3.2 Yksikön toimintakulttuurin tavoitteet ja kehittäminen

Lasten toimintaa havainnoidaan päivittäin. Heidän ideoistaan, aloitteistaan ja mielipiteistään keskustellaan toimintakulttuurin arvioimiseksi ja kehittämiseksi säännöllisesti. Lasten aloitteet ja ideat tehdään näkyväksi esiopetuksen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. LEOPS, Mitä Pidät päiväkodista? -peli ja Läheisyyden kehä -työmenetelmä (Ahonen, L. & Roos, P., 2019) ohjaavat tutustumaan lapseen, heidän vahvuuksiinsa ja mielenkiinnonkohteisiinsa sekä tarkastelemaan ryhmän lasten ja aikuisten vuorovaikutussuhteita. Oppimisen iloa vahvistetaan tuomalla lasten oppimista esille arjessa sekä erilaisin dokumentein. Syksyllä Mitä Pidät päiväkodista? -peliä pelataan lapsiryhmän näkökulmasta. Lapsilta kysytään ajatuksia ja mielipiteitä, mihin työntekijät haluavat vastauksia.

Lasten kokouksia pidetään säännöllisesti toimintakauden aikana. Kokouksissa mm. pohditaan, millaisia odotuksia on esiopetuksen toiminnalle ja millaisia omia tarpeita lapsilla on, mitä jokainen haluaa oppia. Kokouksissa keskustellaan ajankohtaisista asioista, arvioidaan yhdessä lasten kanssa, mitä he ovat oppineet ja mitä seuraavaksi haluaisi harjoitella. Huoltajilta on kysytty toiveista esiopetusvuoteen ja näistä keskustellaan myös lasten kanssa. Lasten kokouksissa jutellaan myös hyvinvoinnista (kotona syöminen, nukkuminen, kaverit, perheen kanssa oleminen), pohditaan lasten kanssa, miten voidaan yhdessä edistää yhteistä hyvinvointia. Lasten kanssa keskusteltuja hyvinvoinnin asioita tuodaan esille myös syksyn/kevään opiskeluhoitotapaamisissa.

Jämsän varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toteutettiin keväällä 2025 Valssin arviointiprosessi teemalla vastavuoroinen ja kielellinen vuorovaikutus.

Kaipolan päiväkodin vahvuuksina olivat:

- Kaikki lapset ovat hyväksytyjä sellaisena kuin ovat
- Myönteinen ja hyväksyvä ilmapiiri
- Yhteen hiileen puhaltaminen ja hyvä ilmapiiri työntekijöiden kesken vaikuttaa koko ryhmän ilmapiiriin
- Osaaminen ja vahva ammattitaito kielenkehityksen tukemisessa
- Yhteinen huumori, lasten kanssa hassuttelu
- Turvallinen ympäristö, sallitaan kaikki sellaisena kuin on
- Vanhempien on helppo ottaa esille asioita, vanhemmat luottavat henkilöstöön
- Turvallinen ja myönteinen ilmapiiri

Kehittämiskohteiksi valittiin:

- Kiusaamiseen puuttuminen ja sanoittaminen
- Oman tekemisen sanoittaminen arjessa
- Lepohetkeen panostaminen

Kehittämiskohteet otetaan huomioon ryhmän toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Laaja-alaisen osaamisen tarkennukset

Laaja-alaista osaamista toteutetaan ryhmässä paikallisten suunnitelmien mukaan. Menninkäiset-ryhmässä harjoitellaan ohjeen mukaan toimimista. Lapsia opetetaan sekä tuetaan kuuntelemaan ja rauhoittumaan ohjeiden kuunteluun. Oman puheen vuoron odottamista harjoitellaan päivittäisissä tilanteissa. Ryhmässä pidetään tärkeänä, että lapset opettelevat pitämään huolta päiväkodin leluista, jotta ne kestäisivät leikkejä. Menninkäisten ryhmässä opetellaan huolehtimaan omista laatikko- ja naulakkopaikkojen tavaroista sekä vaatteista.

Vastuut ja tavoitteiden arviointi

Toimintakulttuurin toteuttamisesta vastaa esiopetuksessa työskentelevä tiimi. Toimintakulttuuria rakennetaan yhdessä tiimin, pedagogisen asiantuntijan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja aluepäällikön kanssa sekä talon muiden tiimien kanssa. Pedagoginen asiantuntija Anne-Mari Jokinen vastaa toimintakulttuuria ohjaavista käytänteistä, aluepäällikkö Leena Puoliväli-Kananen/Maarit Viitanen toimintakulttuuria ohjaavista rakenteista.

Syksyllä tiimin yhdessä sovitut arvot, toimintatavat ja käytänteet kirjataan pedagogiseen tiimikirjaan, jonka päivittämistä jatketaan toimintavuoden aikana tiimipalaverien yhteydessä. **Toimintakulttuuria arvioidaan** viikoittaisissa tiimipalaverissa, pitkissä tiimisuunnitteluissa, opettajien yhteisellä suunnitteluajalla, opiskeluhuoltoryhmän tapaamisissa sekä vuoden vaihteessa pidettävässä tiimiarvioinnissa.

Toimintakulttuuria arvioidaan syksyllä myös Mitä pidät päiväkodista-pelissä. Pelissä lapsi saa kertoa esim. nukkarista, mistä asioista hän siellä pitää ja mitkä asiat hänestä tuntuvat tylsiltä. Lapselta kysytään myös eskarista, millaista toimintaa hän sinne toivoisi ja miltä eskari on hänestä tuntunut. Toimintojen aikana lapsilta kysellään usein peukulla, miltä asia on hänestä tuntunut. Tämä tapa mahdollistaa jokaiselle lapselle helpon ja tutun ilmaisukeinon arjessa.

3.3 Oppimisympäristöt

Menninkäiset-ryhmän oppimisympäristöihin kuuluu ryhmän omien tilojen lisäksi alakerran ryhmien tilat. Lisäksi eskarilaiset vierailevat sovitusti Kaipolan koulussa sekä lähiympäristössä.

Periaatteena on, että kaikkia tiloja hyödynnetään luovasti oppimista, kasvua ja hyvinvointia ajatellen. Lapsille rakennetaan tiloja, joissa on mahdollista leikkiä, liikkua, keskittyä ja rauhoittua tarpeen mukaan. Lapsille opetetaan, kuinka eri tiloissa, kuten verstaassa, eteisessä ja wc:ssä toimitaan.

Päiväkodin lähiympäristössä on metsä, jossa on mahdollista retkeillä usein sekä urheilukenttä. Päiväkodin pihassa on laavu, jota voi hyödyntää yhtenä oppimisympäristönä. Eskarissa käydään retkillä lähiympäristössä säännöllisesti ja harjoitellaan samalla liikkumista kävellen. Urheilukentällä voi pelata esim. jalkapalloa ja käydä hyppäämässä pituutta. Kirjastokäyntejä Jämsän pääkirjastolle lasten kanssa tehdään säännöllisesti

käyttäen linja-autojen vakiovuoroja. Eskareiden kanssa harjoitellaan luistelua ja hiihtoa. Luistelua voidaan harjoitella koulun piha-alueella olevassa kaukalossa ja päiväkodin pihan läheltä alkaa hiihtolatu. Uimahallissa eskarit käyvät kaksi kertaa kevättalven aikana.

Retkien turvallisuutta huomioidaan retkisuunnitelmien avulla. Retkisuunnitelmaan kirjataan mm. retkelle osallistujat, retkikohde, aika, turvallisuuden kannalta merkittävät tekijät. Retkisuunnitelmasta laitetaan kuva aluepäällikölle/talon whatsapp-ryhmään.

4 Yhteistyökäytännöt esiopetuksessa

Esiopetuksessa tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja monialaisten yhteistyökumppanien kanssa. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on moniammatillista ja työntekijöiden erilaisiin koulutuksiin ja kokemuksiin pohjautuvaa osaamista hyödynnetään joustavasti yksiköiden arjessa. Tärkeimpiä esiopetuksen yhteistyökumppaneita ovat huoltajat, joiden kanssa jaettavien näkemysten pohjalta luodaan lapsen kasvua, hyvinvointia ja oppimista tukevaa esiopetusta.

4.1 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Huoltajien kanssa käydään esiopetuksen alussa aloituskeskustelu, jossa keskustellaan lapsen esiopetukseen osallistumisen kannalta merkittävistä oppimiseen, kasvuun ja hyvinvointiin liittyvistä tekijöistä. Tuleva eskari huoltajineen pääsee tutustumaan eskariryhmään ennen esiopetuksen alkua.

Huoltajien kanssa tehdään esiopetuksessa yhteistyötä päivittäin lapsen tuonti- ja hakutilanteissa. Tärkeää on avoin yhteistyö ja huoltajilta toivotaan palautetta. Huoltajille tiedotetaan esiopetuksen toiminnasta ja viestitään ensisijaisesti Wilman kautta. Henkilökohtaiset Wilma-tunnukset lähetetään huoltajille postissa ennen esiopetuksen alkua. DaisyFamilyssa välitetään viestejä, jotka koskevat koko varhaiskasvatusta ja esim. kesäajan toimintaa.

Jämsässä järjestetään tulevien eskareiden huoltajille toukokuussa eskari-info, jossa kerrotaan esiopetukseen liittyvistä olennaisista asioista. Kaipolan päiväkodin esiopetusryhmän vanhempainilta pidetään alkusyksystä 2025 ja kutsu välitetään Wilmassa. Vanhempainillassa huoltajien kanssa käydään keskustelua mm. esiopetuksen sisällöstä, toimintakulttuurista, yhteistyöstä ja niveltä.

Jokaiselle lapselle laaditaan Wilmaan esiopetusvuoden syksyllä lapsen oma esiopetussuunnitelma LEOPS, jonka tarkoituksena on yhdessä huoltajan kanssa täsmentää lapselle annettavaa esiopetusta ja tuoda esiin lapsen tarpeita, vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita. LEOPS-keskusteluihin kutsutaan huoltajat sekä tarpeen mukaan veo/pedagoginen asiantuntija sekä muita yhteistyötahoja (esim. mahdolliset terapeutit, kuraattori).

4.2 Varhaiskasvatus ja esiopetus sekä moniammatillinen yhteistyö

Tiedonsiirto varhaiskasvatuksesta esiopetukseen sekä yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa

Kaipolan päiväkodin tulevat esioppilaat ovat esiopetusryhmässä jo edellisellä toimintakaudella eli ns. viskarivuonna. Uudet esioppilaat, jotka eivät ole olleet ryhmässä edellisellä toimintakaudella, voivat käydä tutustumassa taloon ja tiloihin sekä lapsiin ennen esiopetuksen alkamista. Ryhmässä toimitaan eskarien ja viskarien pienryhmissä osan viikkoa sekä osan viikkoa koko ryhmän kesken.

Opettajien välinen yhteistyö on arjessa tiivistä ja ryhmän molemmat opettajat ovat säännöllisesti eskarien kanssa.

Yhteistyö pedagogisen asiantuntijan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa

Ryhmän työntekijät ovat yhteydessä erityisopettajaan ja pedagogiseen asiantuntijaan tarpeen mukaan. Pedagoginen asiantuntija ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) käyvät joitakin kertoja kuussa

Kuraattori vierailee ryhmässä tarpeen mukaan, vähintään kerran toimintakauden aikana. Ryhmän aikuiset ovat aktiivisia kuraattorin suuntaan ja ovat yhteydessä matalalla kynnyksellä.

Menninkäiset-ryhmän esioppilaat tekevät säännöllistä yhteistyötä Kaipolan koulun alkuopetusluokan kanssa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyökäytänteistä sovitaan toimintakauden alussa syyskuun aikana, jotka kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Kaipolan päiväkodin Menninkäiset-ryhmän eskarit pääsevät tutustumaan Kaipolan kouluun ja opettajiin toukokuussa kouluun tutustumispäivänä.

Toimintakauden esi- ja alkuopetuksen yhteistyökäytänteistä on sovittu syksyn tapaamisessa. Tapaamisessa on sovittu yhteisestä joulutapahtumasta koulussa. Tapahtumassa on toimintapisteitä, joita lapset kiertävät. Talvella pidetään yhteinen mäenlasku ja makkaranpaisto hetki päiväkodin pihalla. Tulevat koululaiset pääsevät tutustumaan keväällä luokkatilaan ja kuulevat ekaluokkalaisilta, millaista koulussa on. Toukokuussa on kouluun tutustumispäivä, jossa esiopetusryhmän opettaja(t) on mukana. Menninkäiset-ryhmän eskarit pääsevät osallistumaan koulun kevätpiknikkiin.

- LEOPS –lomakkeen ja lapsen tukea koskevien lomakkeiden siirtäminen perusopetukseen Wilman kautta
- Koulun erityisopettajan tai luokanopettajan vierailu esiopetuksessa sekä muu yhteistyö
- Tiedonsiirto esiopetuksen opettajan, Varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja perusopetuksen edustajan kanssa (vanhempia tiedotetaan tiedonsiirrosta etukäteen)
- Tarvittaessa järjestetään lapsikohtaiset tiedonsiirtopalaverit huoltajien, esiopetuksen ja perusopetuksen edustajien välillä

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen työntekijöiden kanssa, mukaan lukien esiopetuksen opiskeluhoito sekä muiden tahojen, kuten kirjasto, tulkkauspalvelut ja kotoutumisen asiantuntijat. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Outi Liski koordinoi alueen yhteistyötä hyvinvointialueen kuntoutuksesta vastaaviin yhteistyötahoihin.

Yksikkö Kaipolan päiväkot

Yhteisöllinen opiskeluhooltapaaminen järjestetään 21.10.2025. Opiskeluhooltapaaminen on yhteistyössä Kaipolan, Juokslahden, Länkipohjan ja Hallin päiväkotien esiopetusryhmien opettajien kanssa. Tapaamisessa ovat mukana eteläisen ja läntisen varhaiskasvatusalueiden aluepäälliköt, pedagogiset asiantuntijat, varhaiskasvatuksen erityisopettajat, kuraattorit, psykologi sekä muita mahdollisia opiskeluhoollon yhteistyötahoja. Myös esioppilaiden huoltajat ovat tapaamiseen tervetulleita.

5 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö ja pedagoginen asiantuntija vastaavat oppimisen edellytyksiä tukevista rakenteellisista järjestelyistä. **Pedagoginen asiantuntija vastaa alueen palveluohjauksesta** ja käsittelee uudet varhaiskasvatus- ja esiopetushakemukset. Pedagoginen asiantuntija suunnittelee uusien hakijoiden sijoittumista lapsen ja ryhmän tarpeita arvioiden kauden alussa ja aikana. Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, pedagoginen asiantuntija ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja suunnittelevat toimintakautta edeltävänä keväänä ryhmien rakenteet sekä henkilöstön sijoittumisen vastaamaan varhaiskasvatuslakia, lasten tarpeita ja toiminnalle asetettuja tavoitteita. Lasten edun ja tarpeiden mukaan ryhmän lasten oppimisen ja osallistumisen edellytyksiä voidaan tukea pienentämällä ryhmää tai lisäämällä henkilöstöresurssia. Suunnittelussa pyritään huomioimaan muun muassa:

- Tarpeet varhaiskasvatuksen toiminta-ajalle/hoidon tarpeet (esim. vuorohoidon tarve)
- Lapsen tuen tarpeet
- Henkilöstön osaaminen
- Lasten keskinäiset vuorovaikutussuhteet sekä vuorovaikutussuhteet henkilöstön kanssa sekä niiden pysyvyys
- Pedagogisten työtapojen ja menetelmien yhteneväisyys ja johdonmukaisuus sekä erilaiset eriyttämisen muodot
- Ryhmän tilat suhteessa lasten tarpeisiin ja oppimisympäristön muunneltavuus

5.1 Esiopetukseen osallistumisen ja oppimisen edellytyksiä tukevat rakenteelliset järjestelyt

Kaipolan päiväkodin esiopetusryhmä

Kaipolan päiväkodin esiopetuksessa toimintakautena 2025–2026 on 8 esioppilasta, joista kuudelle tarjotaan myös täydentävää varhaiskasvatusta. Ryhmässä on myös eskareiden lisäksi 13 5-vuotiasta. Ryhmä toimii sekä sekaryhmissä että ikäryhmittäin.

Esiopetuksen tiimissä työskentelee 2 varhaiskasvatuksen opettajaa, 1 lastenhoitaja ja 1 varhaiskasvatuksen avustaja. Eteläisen alueen resurssityöntekijöitä työskentelee esiopetusryhmässä tarpeen mukaan. Pedagoginen asiantuntija ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukevat tiimiä oppimisen edellytyksiä tukevissa järjestelyissä.

Pedagoginen asiantuntija tukee työntekijöitä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelemisessa. Menninkäiset-ryhmässä työskennellään pienryhmissä aamupäivän toiminnan aikana. Pienryhmiä muodostetaan joustavasti lasten tarpeiden ja toiminnan mukaan. Arkea strukturoidaan, rutiinit ja selkeys lisäävät lasten turvallisuuden tunnetta ja ymmärrystä päiväjärjestyksestä. Ennakointi on tärkeää, jotta lapset tietävät mitä seuraavaksi tehdään. Opetuksessa ja arjessa toistetaan samoja asioita.

5.2 Ryhmäkohtaisen tuen rakenteelliset järjestelyt

Ryhmäkohtaista tukea suunnitellaan ennalta tiedettyjen tarpeiden mukaan esiopetusta edeltävänä keväänä ja tarvetta arvioidaan säännöllisesti esiopetusvuoden aikana. Ryhmäkohtaisen tuen muodot ovat **yleinen**

tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus osana ryhmän toimintaa. Ryhmäkohtaisen tukitoimien suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa esiopetuksen opettaja yhteistyössä pedagogisen asiantuntijan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.

Pedagoginen asiantuntija ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukevat tiimiä ryhmäkohtaisen tuen arvioinnissa ja järjestelyissä. Pedagoginen asiantuntija ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja vierailevat tiimipalaverissa ja havainnoivat ryhmän toimintaa tiimin ja ryhmän tarpeiden edellyttämällä tavalla. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toteuttaa lasten tarpeiden mukaan yhteisopettajuutta tai samanaikaisopettajuutta ryhmän opettajan kanssa ryhmäkohtaista tukea toteuttaessa. Menninkäiset-ryhmän opettajat konsultoivat varhaiskasvatuksen erityisopettajaa tuen asioissa.

Ryhmälle tarjotaan ryhmäkohtaista tukea tarpeen mukaan ja se mahdollistetaan varahenkilön resurssia suunnitellen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssia varataan ryhmäkohtaisen tuen järjestämiseen yhteisopettajuutta toteuttaen.

5.3 Lapsikohtaisten tukimuotojen rakenteelliset järjestelyt

Resurssoinnissa otetaan huomioon valmius antaa lapsikohtaista tukea, jos oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät lapselle ole riittäviä. Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnista vastaa esiopetusryhmän opettajat yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Lapsikohtaisia tukitoimia ovat **säännöllinen erityisopettajan antama opetus, tulkitsemispalvelut, avustajapalvelut ja erilaiset apuvälineet.** Erityisopettajan resurssin suuntaaminen lapsikohtaiseen tukeen *tapahtuu tiedossa olevien tuen tarpeiden sekä tuen suunnitelmien perusteella.*

5.4 Yhteistyö tuen suunnittelussa ja järjestelyissä

Yhdessä sovittuja periaatteita huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja moniammatillisen ja monialaisen yhteistyön periaatteita tukea suunnitellessa:

- Kun huoli herää otetaan se puheeksi mahdollisimman pian huoltajien kanssa lähtökohtaisesti ryhmän työntekijän toimesta. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu keskusteluun ryhmän työntekijöiden tai huoltajan toiveesta tuen tarvetta arvioidessa. Tukea suunnitellessa erityisopettaja on tiimin tukena. Tiimin jäsenet pitävät huoltajia ajan tasalla tuen toteuttamisesta arjessa, lisäksi veo on yhteydessä huoltajiin tarvittaessa.
- Veo kutsuu koolle tarpeen mukaan ja huoltajan luvalla lapsen tuen suunnitteluun kuntouttavia tahoja. Veo ohjaa tarpeen mukaan perhettä erilaisten palveluiden pariin. Veo järjestää lapsikohtaisen tuen suunnittelussa huoltajien kuulemisen joko läsnä tai sähköpostitse.
- Veo osallistuu keväällä yhteistyötapaamiseen perusopetuksen erityisopettajien kanssa, jossa suunnitellaan lasta tukevaa siirtymää kouluun.

